

Katowice, dnia 14 sierpnia 2023 r.

INFORMACJA Nr 16/2023/EW

w sprawie wypadku ciężkiego, zaistniałego w dniu 26 kwietnia 2023 r. o godzinie 13¹⁵ w Jastrzębskiej Spółce Węglowej S.A. KWK „Borynia-Zofiówka-Bzie” Ruch „Zofiówka” w Jastrzębiu-Zdroju, któremu uległ ślusarz.

Wypadek zaistniał w chodniku nadścianowym F-1 w pokładzie 408/2 i 408/1-2 na stanowisku montażowym sekcji obudowy zmechanizowanej.

Pokład 408/2 i 408/1-2 zaliczony został do IV kategorii zagrożenia metanowego, klasy B zagrożenia wybuchem pyłu węglowego, III kategorii zagrożenia wyrzutami gazów i skał oraz I stopnia zagrożenia wodnego.

W chodniku nadścianowym F-1 w pokładzie 408/2 i 408/1-2, wykonanym w obudowie ŁPC Bor V36/12/4 o rozstawie odrzwi co 0,6 m, w odległości około 10 m od przecinki ścianowej F-1 znajdowało się stanowisko montażowe sekcji obudowy zmechanizowanej typu FRS 25,5/54 2x4537. Wysokość wyrobiska w tym miejscu wynosiła 3,9 m, szerokość 5,3 m, nachylenie podłużne i poprzeczne spągu wynosiło 0°. Obudowa chodnika w rejonie stanowiska montażowego była wzmocniona dwoma podciągami stalowymi, wykonanymi z prostek typu V29. Elementy sekcji obudowy zmechanizowanej dostarczane były na stanowisko montażowe przy użyciu kolejki podwieszanej, zaś zmontowane sekcje obudowy zmechanizowanej transportowane były do przecinki ścianowej F-1 przy użyciu kołowrotu. Stanowisko było oświetlone.

Stanowisko montażowe o długości 22 m składało się ze stanowiska wstępnego montażu i stanowiska końcowego montażu. Stanowisko wstępnego montażu przeznaczone było do prac związanych z obracaniem elementów oraz montażem hydrauliki w stropnicy odzawałowej, zaś stanowisko końcowego montażu przeznaczone było do montażu układu przesuwnego, stojaków, łączników układu lemniskatowego, osłon bocznych stropnicy, stropnicy wysuwanej, stropnicy zasadniczej oraz ukończenia montażu hydrauliki sterowniczej.

Stanowisko końcowego montażu było wyposażone w 4 wciągarki hydrauliczne typu HPV TDS 5500, zabudowane na dwóch wzajemnie do siebie równoległych ciągach szyn. Stanowiska sterowania wciągarkami na stanowisku końcowego montażu znajdowały się od strony przecinki ścianowej F-1, w odległości około 2 m od belki układu przesuwnego montowanej sekcji.

W dniu 26 kwietnia 2023 r. na zmianie A rozpoczynającej się o godzinie 9⁰⁰ do prac związanych z montażem kolejnej sekcji obudowy zmechanizowanej typu FRS 25,5/54 2x4537, pod nadzorem osoby dozoru z oddziału MD-3z, zostało skierowanych dwóch ślusarzy z oddziału MD-3z i dwóch górników z oddziału GZLz. Po przybyciu do komory

montażowej zespół kolejno zamontował do spągnicy z układem przesuwным dwa stojaki hydrauliczne oraz tylny prawy łącznik układu lemniskatowego, pozostawiając go podwieszony i zabezpieczony dwoma łańcuchami wciągarek. Następnie przystąpiono do montażu lewego tylnego łącznika układu lemniskatowego za pomocą jednej wciągarki. Jeden z górników sterował pracą wciągarki hydraulicznej, podnosząc lub opuszczając łącznik w celu odpowiedniego ustawienia otworów spągnicy i łącznika. W tym czasie jeden ślusarz młotem wbijał sworzeń w otwory łączące łącznik z spągnicą, zaś drugi ślusarz w celu obserwowania osiowania otworów wszedł pomiędzy podwieszony prawy tylny łącznik a lewy tylny łącznik. W trakcie tych prac o godzinie 13¹⁵ drugi ślusarz został dociśnięty do spągu montowanym łącznikiem.

Pierwszej pomocy poszkodowanemu polegającej na uwolnieniu poszkodowanego spod łącznika udzielili zatrudnieni w rejonie współpracownicy. Po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowany został przewieziony pod szyb kolejką podwieszoną i pociągiem sanitarnym, a po wyjeździe na powierzchnię i udzieleniu pomocy przez lekarza, w kopalnianym punkcie pierwszej pomocy, następnie do Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 2 w Jastrzębiu-Zdroju.

Przyczyną wypadku ciężkiego było dociśnięcie ślusarza łącznikiem do spągu w wyniku wyrwania haka wciągnika, na którym był zawieszony.

Do zaistnienia wypadku przyczyniło się:

- przebywanie przez ślusarza w miejscu niebezpiecznym, tj. pod zawieszonym lewym łącznikiem i obok zawieszonego prawego łącznika,
- tolerowanie przez przodowego niebezpiecznych metod pracy, tj. przebywanie ślusarza w miejscu niebezpiecznym oraz eksploatacji wciągników pomimo braków zabezpieczeń na hakach,
- zaczepienie przez przodowego haka wciągnika prawego ciągu o gardziel haka, na którym zawieszony był lewy łącznik.

W związku z wypadkiem Dyrektor Okręgowego Urzędu Górniczego w Rybniku wstrzymał ruch zakładu górniczego w części dotyczącej eksploatacji stanowiska montażowego sekcji obudowy zmechanizowanej w chodniku nadścianowym F-1 w pokładzie 408/2 i 408/1-2. Wznowienie eksploatacji zatrzymanego stanowiska montażowego uwarunkował uzupełnieniem brakujących:- zabezpieczeń haków w wciągarkach hydraulicznych typu HMK TDS,- 3 złącz ŁKW na podciągach stalowych wzmacniających obudowę stanowiska montażowego.

Informację opracowano na podstawie danych z OUG w Rybniku.